

REKENHOF – Nederlandse Kamer

Rolnummer: 20

Nummer van het arrest: 1.098.224 A2 van 20 november 2001.

ARREST

De Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor
Ontwikkelingssamenwerking,...

TEGEN:

De heer P., gedagvaard als rekenplichtige...

NA BERAAD WIJST HET REKENHOF VOLGEND ARREST

Gelet op de rekening van de rekenplichtige, zoals afgesloten door het Rekenhof bij
arrest van 28 december 1999 (kenmerk 1.098.224 A1);

Gelet op de elementen van de procedure, inzonderheid:

- de dagvaarding van 7 maart 2001, op 19 maart daaropvolgend neergelegd op de griffie van het Rekenhof en het dossier tot staving neergelegd op de griffie op 7 maart 2001;
- de memorie en de bijkomende stukken van de verwerende partij, neergelegd op de griffie op 14 augustus 2001;
- de memorie en de bijkomende stukken van de eisende partij, neergelegd op de griffie op 14 september 2001;
- de aanvullende memorie van verwerende partij, neergelegd op de griffie op 28 september 2001;
- de aanvullende memorie van eisende partij, neergelegd op de griffie op 19 oktober 2001;

...

Overwegende dat de vordering er volgens de dagvaarding toe strekt gedaagde te horen veroordelen tot de terugbetaling van 1.067.958 BEF, zijnde het bedrag van het vastgestelde tekort, te vermeerderen met de vergoedende interesten vanaf 28 oktober 1994 en de gerechtelijke interesten vanaf 7 maart 2001, alsook tot het betalen van de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding;

Wat de ontvankelijkheid van de vordering betreft:

Overwegende dat verwerende partij ter zake in haar memorie stelt dat de vordering van de Belgische Staat onontvankelijk is, gelet op het verstreken zijn van de in artikel 8, in fine, van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, zoals gewijzigd door de wet van 3 april 1995, bepaalde termijn van vijf jaar; dat verweerder immers op 23 januari 1995 zijn rekenplichtige functie heeft neergelegd en bijgevolg vijf jaar later, zijnde per 24 januari 2000, ambtshalve definitieve kwijting heeft bekomen;

Overwegende dat eisende partij in haar memorie evenwel van oordeel is dat voormelde termijn van vijf jaar geschorst wordt indien de uitslag van een strafonderzoek beslissend kan zijn voor de uitspraak van het Rekenhof, en dit gelet op het gezag van gewijsde erga omnes dat kleeft aan strafrechterlijke beslissingen; dat, met toepassing van het uit artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering afgeleide adagium "le criminel tient le civil en état", het Rekenhof, net als de burgerlijke rechter, zijn procedure moet schorsen tot de definitieve uitspraak van de strafrechter, teneinde tegenstrijdige beslissingen te vermijden; dat in casu een strafonderzoek o.a. lastens verweerder

aanhangig was van 30 april 1996 tot 4 juni 1998, zodat de termijn van vijf jaar voor die tijdsspanne geschorst was, hetgeen impliceert dat de verjaring thans nog niet is bereikt en de vordering van eiser dus wel degelijk ontvankelijk is;

Overwegende dat verweerder in zijn aanvullende memorie repliceert dat voormeld adagium niet van toepassing is op het Rekenhof als uitzonderingsrechtbank; dat bovendien de Belgische Staat er ten onrechte van uitgaat dat ook de administratieve fase in de behandeling van een tekortrekening, zijnde het nazicht van de rekening en van de verantwoordingsstukken, onderhevig is aan kwestieus adagium; dat slechts met het uitbrengen van een dagvaarding de eigenlijke juridictionele fase van de procedure wordt opgestart; dat trouwens zowel de hoedanigheid van verweerder als het voorwerp van de betwisting in de strafprocedure en in de procedure voor het Rekenhof verschillend zijn, zodat ook op dit punt niet is voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van bedoeld adagium;

Overwegende dat eisende partij in haar aanvullende memorie de stelling van verweerder blijft betwisten en uiterst ondergeschikt aan haar argumentatie toevoegt dat de termijn van vijf jaar zelfs geschorst zou zijn tot het arrest van afsluiting van de rekening (i.c. 28 december 1999), overeenkomstig het adagium “contra non valentem agere non currit praescriptio”; dat immers de Belgische Staat pas ná het arrest tot afsluiting van de tekortrekening kon overgaan tot de dagvaarding van de betrokken rekenplichtige; dat ook in deze hypothese de verjaring geenszins zou zijn bereikt;

Overwegende dat artikel 8, in fine, van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, zoals gewijzigd door de wet van 3 april 1995, bepaalt dat de rekenplichtige vijf jaar na het neerleggen van zijn ambt definitieve kwijting bekommt, indien binnen die termijn geen arrest tot veroordeling werd gewezen; dat voornoemde wet niet uitdrukkelijk voorziet in een oorzaak van stuiting of schorsing van die termijn van vijf jaar;

Overwegende dat uit de neergelegde stukken blijkt dat verweerder zijn ambt van rekenplichtige heeft neergelegd op 23 januari 1995;

Overwegende dat de dagvaarding aan de verweerder werd betekend op 7 maart 2001; dat bijgevolg de dagvaarding werd betekend na het verstrijken van de termijn bepaald in artikel 8, in fine, van de inrichtingswet van het Rekenhof;

Overwegende dat, zelfs indien wordt aangenomen dat het adagium “le criminel tient le civil en état”, afgeleid uit artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering, van toepassing zou zijn op de procedure voor het Rekenhof, in de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof (de latere wet van 3 april 1995) gesteld wordt dat de juridictionele procedure voor het Rekenhof pas

aanvangt met de dagvaarding van de rekenplichtige en dat de eerste fase in de behandeling van een tekort in de rekening van een rekenplichtige, zijnde de verevening van de rekening (nazicht van de rekening en van de verantwoordingsstukken) louter administratief en niet-jurisdictioneel is; dat bijgevolg uit de chronologie van het dossier blijkt dat er op geen enkel moment gelijktijdig een procedure voor de strafrechter en voor het Rekenhof hangende was;

Overwegende dat voormeld adagium bovendien enkel zijn toepassing vindt op identieke betwistingen; dat in casu het voorwerp van beide vorderingen niet identiek is, te weten enerzijds het aspect van de fraude met vliegtuigtickets dat door de strafrechter is behandeld, en anderzijds het aspect van de verdwenen verantwoordingsstukken voor gedane uitgaven dat door het Rekenhof wordt behandeld;

OM DEZE REDENEN,

HET HOF,

Gelet op artikel 180 van de Grondwet;

Gelet op de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, zoals gewijzigd door de wet van 3 april 1995;

Rechtsprekend op tegenspraak in Nederlandse kamer;

VERKLAART de vordering van de Belgische Staat onontvankelijk.

STELT VAST dat de heer P. op datum van 24 januari 2000 definitieve kwijting heeft bekomen voor het tekort van 1.067.958 BEF in zijn rekening per 28 oktober 1994, bij toepassing van artikel 8, in fine, van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, zoals gewijzigd door de wet van 3 april 1995.

Legt de kosten van het geding ad 4.235 BEF alsook de rechtsplegingsvergoeding ten bedrage van 13.200 BEF ten laste van eisende partij.

...